

Ekonomisk månadsuppföljning för
kommunstyrelsen per mars 2024

12

2024KS136

Kommunstyrelsen

Datum
2024-05-16

Diarienummer
2024KS136 042

Ekonomisk månadsuppföljning för kommunstyrelsen per mars 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner prognos per mars 2024 och ger förvaltningen i uppdrag att genomföra åtgärder för en ekonomi i balans.

Kommunstyrelsen delger kommunfullmäktige prognosen och kommunstyrelsens beslut.

Sammanfattning av ärendet

Totalt prognostiseras ett resultat för Härryda kommun om 28,5 mnkr för 2024 och med ett budgeterat resultat om 30,5 mnkr innebär det en negativ budgetavvikelse om 2 mnkr. I prognosen ingår inte intäkter från exploateringsverksamheten då det ännu är för tidigt på året för en realistisk prognos. Kommunstyrelsens reserv om 10 mnkr är inte framlyft som ett överskott. De finansiella målen för god ekonomisk hushållning mäts både för det enskilda året och i rullande fyraårsperioder. Marsprognosen innebär att inget av de finansiella målen uppnås under 2024 men sett till ett rullande fyraårsperspektiv nås båda målen tack vare goda resultat tidigare år. Prognosen för årets investeringar uppgår till 209 mnkr, vilket ligger inom ramen för godkända nivåer.

Kommunstyrelsens verksamheter prognostiserar tillsammans ett underskott om 18 mnkr och investeringsutgifterna beräknas bli 118 mnkr lägre än budgeterat. Förvaltningen har tagit fram förslag till åtgärder som kommer att minska underskottet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 16 maj 2024
- Månadsprognos per mars 2024, kommunstyrelsen

Ärendet

Prognos för kommunen

Totalt prognostiseras ett resultat för Härryda kommun om 28,5 mnkr för 2024 och med ett budgeterat resultat om 30,5 mnkr innebär det en negativ budgetavvikelse om 2 mnkr. I prognosen ingår inte intäkter från

exploateringsverksamheten då det ännu är för tidigt på året för en realistisk prognos. Kommunstyrelsens reserv om 10 mnkr är inte framlyft som ett överskott. Finansförvaltningen prognostiserar ett överskott om 17,4 mnkr vilket motsvarar ökade skatteintäkter.

Härryda kommun redovisar avsättning till pensioner enligt fullfundsmodell. Enligt lag ska blandmodellen tillämpas och när en justering till blandmodellen görs ökar resultatet med 11,6 mnkr till 40,1 mnkr.

De finansiella målen för god ekonomisk hushållning mäts både för det enskilda året och i rullande fyraårsperioder. Februariprognosen innebär att inget av de finansiella målen uppnås under 2024 men sett till ett rullande fyraårsperspektiv nås båda målen tack vare goda resultat tidigare år.

Prognosen för årets investeringar uppgår till 209 mnkr, vilket ligger inom ramen för godkända nivåer.

Prognos för kommunstyrelsens verksamheter

Nettokostnaden för kommunstyrelsen prognostiseras till 327 mnkr, vilket avviker negativt med 18 mnkr jämfört mot budget. I prognosen ingår inte intäkter från exploateringsverksamheten och kommunstyrelsens reserv om 10 mnkr lyfts inte fram som ett överskott. Marsprognosen är förbättrad med 3 mnkr jämfört med februariprognosen.

Samtliga områden inom kommunstyrelsens verksamhetsområden prognostiserar underskott. Inom sektor för samhällsbyggnad är det framförallt intäkterna som inte beräknas nå upp till budgeterade värden. Sektorn har tagit fram ett åtgärds paket och beräknar därmed sänka underskottet. Åtgärderna beskrivs mer ingående i rapporten. Sektor för teknik och förvaltningsstöds underskott förklaras främst av stigande livsmedels- och fjärrvärmepriser men även kostnader för skadegörelse. Till följd av ökade pensionskostnader för Räddningstjänsten prognostiserar kommunledning och stödfunktionerna ett underskott.

Utgifter för årets investeringar prognostiseras till 188 mnkr. Det innebär ett överskott om 118 mnkr vilket beror på tidsförskjutningar och fördröjningar av projekt till följd av överklagande och vidare utredningar. I investeringsbudgeten ingår de ombudgeteringar som kommunfullmäktige beslutade om den 27 mars.

I dokumentet *Månadsprognos per mars 2024, kommunstyrelsen* redovisas uppföljning av mål och uppdrag, prognoser, avvikelser och vidtagna åtgärder.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet redovisar ekonomiska prognoser, avvikelser och vidtagna åtgärder.

Förvaltningens bedömning

Inom kommunstyrelsens ansvarsområde finns ett sammantaget prognostiserat underskott. Ett arbete pågår för de verksamheter som visar underskott för att nå en ekonomi i balans.

Pia Alhäll
Kommundirektör

Oskar Nilsson
Ekonomichef

Marsprognos 2024

Kommunstyrelsen

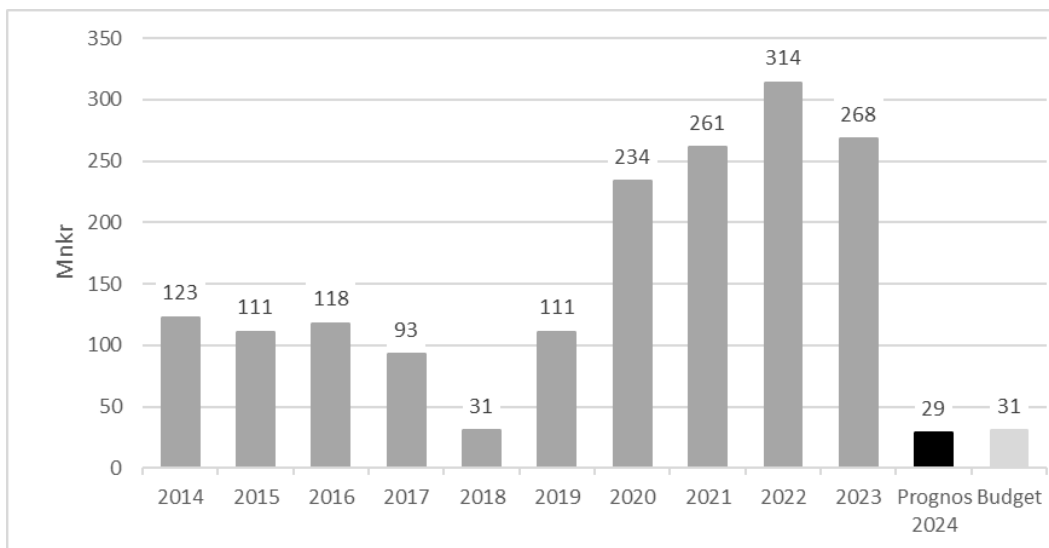
Innehållsförteckning

1	Prognos i korthet -kommunövergripande.....	3
1.1	Driftsredovisning	3
1.2	Investeringsredovisning.....	5
1.3	Finansförvaltning	5
1.4	Politisk organisation	6
1.5	Medelsförvaltning	6
1.6	Finansiella mål för god ekonomisk hushållning	7
2	Kommunstyrelsen.....	9
2.1	Driftsredovisning	9
2.2	Investeringsredovisning.....	9
2.3	Kommunstyrelsens mål och uppdrag.....	10
2.4	Kommunledning och stödfunktioner	14
2.5	Sektor för samhällsbyggnad	15
2.6	Sektor för teknik och förvaltningsstöd	19

1 Prognos i korthet - kommunövergripande

1.1 Driftsredovisning

Resultatutveckling

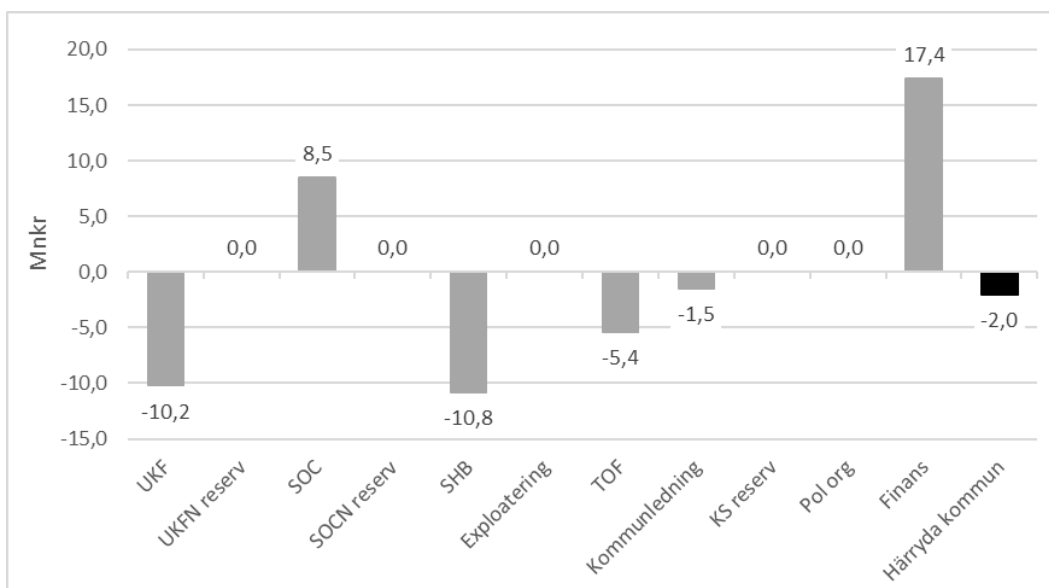


Totalt prognostiseras ett resultat för Härryda kommun om 29 mnkr för 2024 vilket är 2 mnkr sämre än budgeterat resultat. I prognosen ingår inte intäkter från exploateringsverksamheten då det ännu är för tidigt på året för att göra en realistisk bedömning. Kommunstyrelsens reserv om 10 mnkr har inte lyfts fram som ett överskott.

Härryda kommun redovisar avsättning till pensioner enligt fullfundsmodell. Enligt lag ska blandmodellen tillämpas och när en justering till blandmodellen gjorts ökar resultatet med 11,6 mnkr till 40 mnkr.

De finansiella målen för god ekonomisk hushållning mäts både för det enskilda året och i rullande fyraårsperioder. Prognosen för februari innebär att inget av de finansiella målen uppnås sett till 2024 men över en rullande fyraårsperiod nås båda målen tack vare mycket goda resultat tidigare år.

Budgetavvikelse



Prognosen för 2024 pekar mot en negativ budgetavvikelse om 2 mnkr. I prognosen ingår inga intäkter från exploateringsverksamheten och kommunstyrelsens reserv om 10 mnkr lyfts inte fram som ett överskott. Totalt sett visar alla sektorer tillsammans ett underskott om drygt 19 mnkr och finansförvaltningen prognostiserar ett överskott om 17 mnkr.

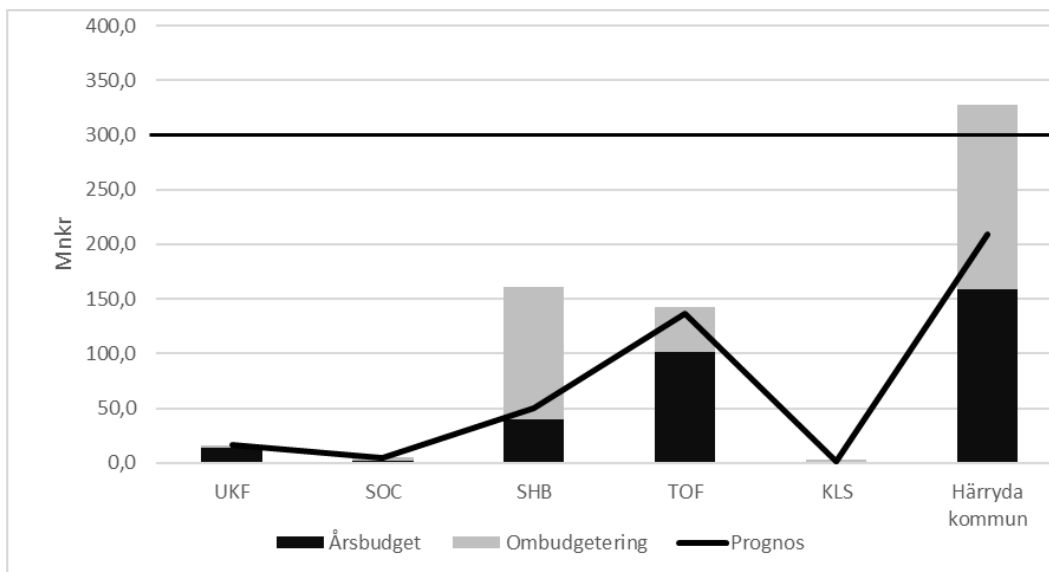
Nämnden för utbildning, kultur och fritid visar underskott om drygt 10 mnkr. Det är grundskoleverksamheten som visar större underskott medan förskolan prognostiserar ett överskott till följd av färre barn i verksamheten än budgeterat. Grundskolans underskott beror på att grundskoleenheterna har svårigheter att anpassa verksamheten till sjunkande elevantal.

Socialnämndens överskott uppgår till drygt 8 mnkr. Överskottet förklaras dels av statsbidrag och dels av lägre efterfrågan inom hemtjänst.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett underskott om knappt 18 mnkr. Samhällsbyggnadssektorn visar ett större underskott där det framförallt är intäkterna som viker till följd av konjunkturen. Inom teknik och förvaltningsstöd visas underskott bland annat beroende på ökande priser för livsmedel och fjärrvärme. Kommunledning och stödfunktionens underskott förklaras av ökade pensionskostnader inom räddningstjänsten.

Under 2023-2024 ökar pensionskostnaderna kraftigt på grund av inflationen men också till följd av nytt pensionsavtal som började gälla från 2023. Kostnadsökningen kompenseras delvis av ökade skatte- och finansiella intäkter och finansförvaltningen redovisar en positiv budgetavvikelse om 17 mnkr.

1.2 Investeringsredovisning



Investeringarna beräknas att vid årets slut uppgå till 209 mnkr vilket innebär ett sammanlagt överskott om 118 mnkr. Sektorn för samhällsbyggnad redovisar överskott om 110 mnkr och sektorn för teknik och förvaltningsstöd redovisar ett överskott på 6 mnkr. Avvikelserna förklaras främst av tidsförskjutningar.

Fullmäktige har godkänt investeringsnivå om maximalt 300 mkr i budgetbeslutet. Det innebär att sektorernas prognos ligger inom ramen för godkända nivåer.

1.3 Finansförvaltning

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
Skatteintäkter, utjämning mm	-2 773 065	-2 755 965	17 100	-2 685 857
Pensionskostnader enl fullfond	318 430	289 430	-29 000	245 165
Finansiella intäkter och kostnader, exkl fin kostnad för pensioner	-17 500	-6 000	11 500	-23 832
Internränta, internt po inkl pension	-180 900	-163 700	17 200	-176 253
Avsatt för lönerrevision	50 064	50 064	0	0
Övriga verksamhetskostnader	-3 690	-3 090	600	-14 048
Nettokostnad	-2 606 661	-2 589 261	17 400	-2 654 825

Finansförvaltningen prognostiserar en positiv avvikelse om 17,4 mnkr trots att kostnaderna för pensioner ökat kraftigt. Jämfört med 2023 är kostnadsökningen för pensioner 73 mnkr och budgetavvikelsen uppgår till -29 mnkr.

Kostnadsökningen för pensioner beror på den senaste tidens inflationsökningar. Inför 2025 väntas inflationen falla och då kommer också pensionskostnaderna att sjunka tillbaka till nivåer om ca 160 mnkr per år, vilket innebär en halvering av dagens kostnadsnivå. Högre skatteintäkter än budgeterat kompenserar delvis för ökade pensionskostnader.

De finansiella intäkterna har ökat då kommunen har en god likviditet och ränteläget är betydligt högre än tidigare år. Samtidigt har kommunen inga lån vilket gör att de finansiella kostnaderna inte påverkas av ränteuppgången. Under 2024 prognostiseras också överskott för finansförvaltningens interna transaktioner. Det handlar till exempel om internränta och intern ersättning för arbetsgivaravgifter. De externa kostnaderna för detta understiger den interna ersättningen från verksamheterna.

- varav skatter och bidrag

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
Allmän kommunalskatt	-2 482 945	-2 479 674	3 271	-2 354 377
Slutavräkningar	2 647	0	-2 647	-41 365
Utjämning	-292 767	-276 291	16 476	-290 115
Nettokostnad	-2 773 065	-2 755 965	17 100	-2 685 857

Skatteunderlagsprognosen i cirkulär 24:27 (april) från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) visar på ett överskott. Budgeten baseras på skatteprognosen från april 2023 och jämfört med den prognosen väntas intäkterna totalt sett bli något högre. Däremot är prognosen för slutavräkningen avseende 2023 negativ. I december prognostiserades en något för hög skatteunderlagsutveckling avseende 2023. Nuvarande prognos pekar på en lägre utveckling och därför är slutavräkningen negativ.

1.4 Politisk organisation

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
	14 221	14 221	0	14 427
Nettokostnad	14 221	14 221	0	14 427

Den politiska verksamheten prognostiserar en budget i balans.

1.5 Medelsförvaltning

Sammanfattning

Förvaltningen har fått i uppdrag att uppdatera finanspolicyn. Dels för att se över och uppdatera denna utifrån omvärldsförändringar men också för att förtydliga den. Arbete med detta är precis påbörjat.

Kommunens finanspolicy anger att förvaltningen tertialvis skall lämna rapport till kommunstyrelsen avseende medelsförvaltningen för koncernen. Härryda kommun, Härryda Energi AB (HEAB) och Härryda Vatten och Avfall AB (HVAAB) har ett gemensamt företagskonto, vilket innebär att man kan använda likviditeten inom hela koncernen. Kontot administreras av kommunen och har en

sammanlagd kredit på 200 mkr gentemot banken. Denna kredit är outnyttjad. Kommunen har vid första tertialet ingen långfristig skuld hos Kommuninvest eller andra kreditinstitut.

Kommunen har gått i borgen för HEAB:s långfristiga sammanlagda upplåning på 210 mkr, samt för HVAAB:s lån på 600 mnkr. Utöver långfristiga lån utnyttjar HVAAB en intern kredit inom koncernkontot för att finansiera den pågående utbyggnaden av VA-nätet. 20240331 uppgår nyttjandet av krediten till 134 mnkr. Vid behov nyttjar även HEAB denna möjlighet. Koncernen har 810 mnkr i långfristig upplåning med en snittränta på 2,98%.

Under perioden 2024-01-01—2024-03-31 har finanspolicyn följts på en koncernövergripande nivå. Tittar man på det enskilda bolaget Härryda vatten och avfall AB så ligger de på en något för hög nivå avseende deras belåning med förfall inom 12 månader om man räknar med bolagets nyttjande av kommunens överskottslikviditet. Om inte denna kredit räknas med så ligger bolaget precis inom gränsnivåerna. Bolaget arbetar med frågan tillsammans med kommunen för att hitta en lösning som är gynnsam för koncernen som helhet.

Finansieringsrisker koncernen

Finanspolicyn anger avseende kapitalbindningen att samtliga lån skall kunna betalas tillbaka inom 15 år utan extra kostnad och att högst 50 % av lånestocken får förfalla till betalning under den närmaste 12-månadersperioden. Högst 75 % av lånestocken får räntejusteras varje 12-månadersperiod och för kommande perioder begränsas möjligheten till räntejustering till som mest 50 % under en tvåårsperiod. Koncernen har en längre kapitalbindning än vad policyn anger som lägsta nivå, samtidigt som samtliga lån kan betalas tillbaka inom 15 år. Eftersom bedömningen är att kapitalet kommer att behövas under överskådlig tid är strävan att ha en relativt lång kapitalbindning och att därigenom inte riskera i att hamna i en kapitalbrist.

Övrigt

Samtliga långsiktiga lån i koncernen är upptagna hos Kommuninvest och enbart i svensk valuta.

1.6 Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Målen för god ekonomisk hushållning i Härryda kommun ska medverka till att varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet.

1.6.1 Soliditeten ökar med en procentenhet per år

Under året är soliditeten oförändrad och ligger kvar på 57 procent precis som i bokslutet 2023. Målet "soliditeten ökar med en procentenhet per år" uppfylls därför inte under 2024 men sett över fyra år nås målet. Resultatet för 2024 är förhållandevis svagt och i kombination med höga investeringsvolymmer

prognostiseras soliditeten att sjunka. Däremot bidrar de tidigare årens höga resultat till att målet nås sett över en rullande fyraårsperiod.

Indikator/mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Förändring av soliditet	12	11	2	0
Soliditet, rullande fyra	3,8	6,5	6,5	6,25

1.6.2 Resultatet är 2,5 procent av skatter och generella statsbidrag

Resultatet för 2024 prognosticeras till 29 mnkr och uppgår till 1 procent av skatter och bidrag. Detta är lägre än målsättningen 2,5 procent vilket betyder att målet inte nås under 2024 men sett till en rullande fyraårsperiod nås målet med god marginal tack vare goda resultat de senaste åren.

Indikator/mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Resultatets andel av skatter och generella statsbidrag	12,2	12,2	9,9	1
Resultatandel, rullande fyra	7,6	10,3	11,4	8,8

2 Kommunstyrelsen

2.1 Driftsredovisning

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
Kommunledning och stödfunktioner	140 664	139 164	-1 500	138 427
Samhällsbyggnad	107 934	97 134	-10 800	99 547
Teknik- och förvaltningsstöd	68 237	62 837	-5 400	67 602
Exploatering	0	0	0	-122 152
Ks reserv	10 000	10 000	0	0
Nettokostnad	326 835	309 135	-17 700	183 424

Nettokostnaden för kommunstyrelsens verksamheter prognostiseras till 326,8 mnkr, vilket avviker negativt med 17,7 mnkr jämfört med budget. I prognosen ingår inte intäkter från exploateringsverksamheten. Kommunstyrelsens reserv om 10 mnkr har inte lyfts fram som ett överskott. Jämfört med februariprognosen är underskottet 2,7 mnkr lägre och det är samhällsbyggnad som förbättrat sin prognos medan teknik- och förvaltningsstöd har försämrat sin.

Alla sektorer inom kommunstyrelsens verksamhetsområde prognostiserar underskott. Inom samhällsbyggnad är det framförallt intäkterna som inte beräknas nå upp till budgeterade värden mycket beroende på att konjunkturen inom byggsektorn har bromsat upp. Teknik och förvaltningsstöds underskott förklaras främst av stigande livsmedels- och fjärrvärmepriser men även kostnader för skadegörelse. Till följd av ökade pensionskostnader för Räddningstjänsten prognostiserar kommunledning och stödfunktioner ett underskott.

2.2 Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
Kommunledning och stödfunktioner	1 273	2 773	1 500	0
Samhällsbyggnad	50 025	160 412	110 387	12 964
Teknik- och förvaltningsstöd	136 850	142 950	6 100	174 032
Nettoutgift	188 148	306 135	117 987	186 996

Kommunstyrelsen visar ett överskott om 118 mnkr vilket beror på tidsförskjutningar och fördröjningar av projekt till följd av överklagande och vidare utredningar. I investeringsbudgeten ingår de ombudgeteringar som kommunfullmäktige beslutade om den 27 mars.

2.3 Kommunstyrelsens mål och uppdrag

2.3.1 KS 1 – Tryggheten och brottsförebyggande arbetet ska öka

Mål: Tryggheten i Härryda kommun ska öka

I den av fullmäktige antagna strategiska planen för mandatperioden lyfts trygghet fram som ett viktigt område för samhällsutvecklingen i kommunen.

Kommunfullmäktige har angett att tryggheten och det brottsförebyggande arbetet ska öka som ett prioriterat mål för kommunen för 2024. Kommunstyrelsen och nämnderna har angett så väl prioriterade mål som uppdrag som handlar om trygghet och brottsförebyggande arbete. Den särskilda styrgruppen för trygghetsarbetet är igång och samordnar samt följer upp de åtgärder som görs i förvaltningen. Arbetet med de olika uppdragen kopplade till målet om ökad trygghet är påbörjade bedöms löpa på enligt plan. En kartläggning av brottslighetens omfattning och konsekvenser i kommunen är påbörjad och kommer slutföras innan sommaren. Därefter kommer orsaker analyseras och en åtgärdsplan för att förebygga brott utarbetas. Arbetet är en direkt följd av de krav som ställs på kommunen i lagen om kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet.

Uppdrag: Förvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag på systematisk uppföljning av tryggheten i kommunen. Den systematiska uppföljningen ska följa principen om uppföljning - analys – åtgärder som är rullande på årsbasis

◆ Påbörjat

Förvaltningen har kartlagt vilka mätningar och nyckeltal som ska ingå i uppföljningen, samt arbetat fram en processmodell för analys och åtgärdsförslag. Uppföljningen ska därigenom systematiseras och samlas för att följa utvecklingen, analysera samband och identifiera behov av åtgärder. Arbetet ska resultera i ett förslag på systematisering av trygghetsarbetet, vilket presenteras för kommunstyrelsen i maj 2024.

Uppdrag: Förvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag på hur arbetet med brottsförebyggande rådet kan utvecklas och förbättras. Ett tidigare uppdrag finns att utreda införandet och organisering av ett trygghetsråd.

◆ Påbörjat

Förvaltningen arbetar på ett förslag på gemensamt strategiskt forum för brottsförebyggande och trygghetsskapande frågor. Förslaget beaktar *Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete* samt införandet och organisering av ett trygghetsråd. En första åiterrapportering kommer att ske till kommunstyrelsen augusti.

Uppdrag: Förvaltningen får i uppdrag att presentera förslag på plan och finansiering för att kameror ska kunna sättas upp på alla kommunens fastigheter.

◆ Påbörjat

Förvaltningen har analyserat förutsättningar för att sätta upp kameror på samtliga fastigheter kommunen äger. Beräkningarna har utgått från de fastigheter som ägs av kommunen i januari 2024. I bedömningen av antal kameror per fastighet har hänsyn tagits till byggnadens utformning samt kamerornas tekniska kapacitet. Detta för att uppnå en god täckning, med fokus på sårbara delar, så som fasader med stort antal fönster eller platser där det finns en historik av hög skadegörelse.

Kostnaderna i planen har baserats på de installationer som hittills gjorts i kommunen. Då kostnaden per installation varierat utifrån fastigheternas storlek och antal kameror har beräkningen utgått från mediankostnad per installerad kamera.

Plan och finansiering av kameror på kommunens fastigheter redovisas för kommunstyrelsen 2 maj 2024.

2.3.2 KS 2 - Sveriges bästa skola och kompletta grundskolebetyg för alla elever

Mål: Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Både kommunstyrelsen och nämnden för utbildning, kultur och fritid har angett att skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och att det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse, som ett prioriterat mål. Arbetet sker i samverkan med sektorn för utbildning kultur och fritid. Målet är en del av arbetet med ett annat kommunövergripande prioriterat mål; att ha Sveriges bästa skola.

Under början av 2024 har skadegörelsen minskat något, på och i anslutning till våra skolor, jämfört med motsvarande period föregående år. Flera faktorer bidrar troligtvis till detta. Nolltolerans mot skadegörelse diskuteras i olika sammanhang bland rektorer, berörd personal och elevråd vilket bidrar till att ämnet hålls aktuellt och att olika åtgärder prövas för att motverka skadegörelse. Att nio skolor nu har kamerabevakning av fasader borde bidra till minskad utvändigt skadegörelse även om det är för tidigt att dra några säkra slutsatser. I samband med att skadegörelse polisanmäls efterfrågar polisen i allt högre utsträckning inspelningar från våra kameror. För att skapa ett bättre underlag för åtgärder har uppföljningen av skadegörelse utvecklats och innehåller nu även tidsåtgång för personal inom fastighets- och städfunktionen.

En åtgärd som har genomförts är en förenkling av möjligheten att anmäla skadegörelse genom Mitt Härryda-appen och på hemsidan. Dessutom pågår det ett arbete inom förvaltningen att se över ärendehanteringssystemet för skadeanmälningar. Syftet är att möjliggöra för fler sektorer och verksamheter att få tillgång till systemet, vilket i sin tur kommer leda till en effektivare hantering

och bättre återkoppling och service till våra kommuninvånare

Uppdrag: Förvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag på systematisk uppföljning av trygghet, klotter och skadegörelse i och kring våra skolor. Den systematiska uppföljningen ska följa principen om uppföljning - analys – åtgärder som är rullande på årsbasis.

◆ Påbörjat

Förvaltningen har påbörjat utvecklingen av en aggregerad rapportering av skadegörelse och klotter på respektive skola för att skapa ett mer komplett underlag för analys och åtgärder. Den utvecklade sammanställningen planeras vara i drift inför läsårsstart i augusti 2024. Resultatet redovisas för kommunstyrelsen i samband med bokslutet 2024.

Uppdrag: Förvaltningen får i uppdrag att ta fram en plan för vilka, hur och i vilken ordning, skolorna ska bytas ut, finansieringsplan, samt hur skolverksamheten ska kunna bedrivas under byggnationstiden. I processen ska verksamhetsansvarig nämnd för utbildning, kultur och fritid, samt kommunstyrelsen som ansvarig för kommunens fastigheter vara delaktig och informerade.

◆ Påbörjat

I kommande lokalresursplan finns ett avsnitt med en planering för vilka skolor som ska renoveras och vilka som behöver bytas ut samt om ersättningslokal behövs under tiden renovering pågår. Finansieringsplan för genomförandet redovisas i drift- och investeringsbudgeten för kommande planperiod.

2.3.3 KS 3 - Kommunen skall ha en stark ekonomi

Mål: De finansiella målen ska uppnås utan högre skatteuttag

Till följd av ett svagt prognostiserat resultat nås inte något av de finansiella målen. Varken soliditetsmålet eller resultatmålet beräknas nå upp till målsatta värden sett till det enskilda året. Däremot når båda målen i ett rullande fyraårsperspektiv tack vare mycket goda resultat tidigare år.

Uppdrag: Förvaltningen får i uppdrag att göra en genomlysning av alla verksamheter som ligger under kommunstyrelsen i syfte att fokusera kommunens ekonomi på kärnverksamheter. Genomlysningen ska omfatta ekonomi, organisering, effektivitet och ändamålsenlighet.

◆ Påbörjat

Förnyad konkurrensutsättning är genomförd och konsulter är utsedda för uppdraget. Uppdraget har blivit något försenat på grund av att upphandlingen tog längre tid än planerat. Nu är genomlysningen påbörjad och planen är att den ska

vara klar till sommaren.

2.3.4 KS 4 – Platsutveckling/Turism (cykelled genom kommunen)

Uppdrag: Förvaltningen får i uppdrag att ta fram en plan för möjliggörande av en cykelled genom kommunen i samverkan med Västra Götalandsregionen, medborgare och näringslivet.

◆ Påbörjat

Arbetet med att ta fram en genomförandeplan för att skapa en cykelled genom kommunen är i uppstarten. Ett första möte med relevanta parter från förvaltningen är planerat att äga rum i maj. Genomförandeplanen kommer beskriva nuläget och innefatta en analys av markägarförhållanden, cyklisters naturliga rörelsemönster samt möjlig anslutning/koppling till den regionala cykelplanen. Det initiala utredningsarbetet förväntas pågå under hösten och återkoppling till politiken förväntas ske innan årets slut.

2.4 Kommunledning och stödfunktioner

2.4.1 Driftsredovisning

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
Kommunledning	48 759	47 259	-1 500	47 519
Ekonomi och upphandling	19 861	19 861	0	20 764
Personal	32 965	32 965	0	32 721
Utveckling	39 079	39 079	0	37 424
Nettokostnad	140 664	139 164	-1 500	138 428

Kommunledning prognostiserar en negativ avvikelse om 1,5 mnkr. Anledningen är framför allt högre kostnader till Räddningstjänsten på grund av högre pensionskostnader. Kommundirektörens reserv förväntas ge ett överskott.

Ekonomi och upphandling, personal och utveckling prognostiserar ingen avvikelse gentemot budget.

2.4.2 Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
Ledning	994	2 494	1 500	0
Utveckling	279	279	0	0
Nettoutgift	1 273	2 773	1 500	0

Budget 2024 är inklusive ombudgeteringar.

För kommunledning och stödfunktioners investeringar prognostiseras ett överskott på 1,5 mnkr vilket förklaras av tidsförskjutningar gällande konstnärlig utsmyckning och gestaltning. Landeviparken kommer färdigställas i år. Magasinsvägen i Landvetters backa och ishallen i Härryda ska upphandlas under året.

2.5 Sektor för samhällsbyggnad

2.5.1 Driftsredovisning

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
Ledning samt utveckling och verksamhetsstöd	12 236	13 136	900	11 728
Plan och exploatering	4 672	-3 628	-8 300	0
Trafik	78 522	80 622	2 100	70 375
Bygglov	7 418	2 618	-4 800	0
Miljö- och hälsoskydd	5 086	4 386	-700	6 470
Mark och exploatering (tom 2023)	0	0	0	6 093
Plan och bygglov (tom 2023)	0	0	0	4 881
Nettokostnad	107 934	97 134	-10 800	99 547

Sektorn prognostiserar en negativ avvikelse mot budget om 10,8 mnkr, vilket är ca 5 mnkr bättre resultat jämfört februariprognosen. Generell åtstramning, aktivering av diverse kostnadsbesparande åtgärder samt utlåning av resurser till Landvetter Södra-projektet har gett effekt på prognosen. Dock fortsätter rådande konjunktur med i princip totalt byggstopp och ett högt ränte- och kostnadsläge att utmana sektorn.

Ledning inklusive verksamheten för utveckling och verksamhetsstöd prognostiserar ett överskott om 0,9 mnkr gentemot budget vilket är 500 tkr bättre än i februari. Överskottet handlar framförallt om generell återhållsamhet med ett i princip köpstopp vad gäller utredningar och konsultstöd. Utveckling och verksamhetsstöd visar ett mindre underskott än senaste prognosen som beror på att ett tidigare prioriterat men obudgerat uppdrag att erbjuda bredbandsamordning kommer avslutas efter sommaren.

Plan och exploatering prognostiserar en negativ avvikelse om 8,3 mnkr gentemot budget vilket är ca 2 mnkr bättre resultat än i februariprognosen. Förbättringen handlar till största del om en ökad intäktsprognos i och med Landvetter Södra-projektet men intäktsprognosen ligger fortsatt långt under den budgeterade. Intäkter i form av planavgifter som är direkt kopplade till när en detaljplan vinner laga kraft, prognosticeras fortsatt på låga nivåer. Trots att sektorn har ett par detaljplaner som troligtvis går ut på granskning under sommaren, förväntas intäkterna i form av planavgifter inte komma in under innevarande år utan trilla över på 2025. Verksamhetens personalkostnader ligger fortsatt högre än budgeterat, medan mark- och skogsförvaltningen förväntas ge ett mindre överskott.

Trafikverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse om 2,1 mnkr gentemot budget vilket är ca 2 mnkr bättre resultat än i marsprognosen. Kostnadsbesparande aktiviteter och tuffare prioriteringar ger positiv effekt tillsammans med ett överskott på kapitaltjänstkostnaderna om 2,4 mnkr i och med projektförseningar. Personalkostnaderna visar dock ett underskott om 1,5 mnkr och beslutet att erbjuda busskort för seniorer, innebär ytterligare krav på omprioritering av

verksamhetens driftbudget på totalt 600 tkr under 2024 och 1,8 mnkr på helårsbasis. Fortsatta kostnadsökningar och krav på besparingar ökar risken för försämrad service och kvalitet under 2025 och framåt.

Bygglov, kart, mät och GIS prognostiserar ett underskott om totalt 4,8 mnkr, vilket är 400 tkr bättre prognos än i februari. Något fler inkomna ärenden och därmed intäkter ger effekt men bygglovs och kart- och mätverksamhetens intäktsmöjligheter är fortsatt kraftigt påverkade av den vikande byggkonjunkturen. Intäktsprognoserna är därför fortsatt dystra samtidigt som personalkostnaderna för bygglov avviker negativt mot budget med en dryg miljon. Genom tillfällig utlåning av mätresurer till HVAAB, ökar intäktsprognosen på kart, mät och GIS-enheten med 300 tkr.

Miljö- och hälsoskydd prognostiserar ett underskott om 0,7 mnkr vilket är samma som senaste prognosen. Flera vakanser utmanar förutsättningarna för att utföra tillsyn och bidrar till lägre intäkter för verksamheten än budgeterat. Övriga kostnader avviker negativt med 0,2 mnkr medan personalkostnaderna inte når upp mot budget och ger en positiv avvikelse med 0,4 mnkr.

2.5.2 Åtgärder

Den negativa avvikelsen på 10,8 mnkr kräver fortsatta åtgärder för att komma ned på ram och kommer påverka sektorns samtliga verksamheter.

Utöver implementering av ett generellt köpstopp samt stopp för obudgeterade icke-politiska uppdrag, har sektorn initierat ett arbete som syftar att göra en grundlig översyn av sektorns administrativa rutiner. Arbetet är i enlighet med sektorns internkontrollplan 2024 som bland annat har identifierat en risk för missade intäkter på grund av bristande avtalstolkningar och administrativa rutiner. I och med att sektorn är till ca 40 procent intäktsfinansierad är det inte bara ett generellt krav på alla medarbetare att tidsredovisa som krävs. Systematiserade, kartlagda och kvalitetssäkrade administrativa rutiner för fakturahanteringen, som även stöds av ändamålsenliga ärendehanteringssystem, är minst lika viktiga. Målsättningen med internkontrollarbetet är dels att leta efter missade intäkter och identifiera brister - och dels att ta fram nya kvalitetssäkrade rutiner som minimerar personberoendet och maximerar automatiseringen av faktureringen.

Sektorn har även påbörjat ett risk- och konsekvensanalysarbete för nödvändiga resursnedskärningar. Arbetet syftar till att ta ansvar för en fortsatt god leverans av grunduppdragets alla delar och skeden, samtidigt som man tar ansvar för en budget i balans. Detta analysarbete har identifierat att sektorn inte har överkapacitet inom alla verksamheter, vilket i sin tur innebär att nedskärningar och besparingar inte kan ske jämnt fördelat över sektorn utan att hota framdriften. Den nya skedesindelade organisationen har behov av jämnt fördelade resurser för att inte skapa ineffektiva flaskhalsar i samhällsbyggnadsprocessen som både utmanar kostnads- och tidseffektiviteten i sektorns olika projekt.

Första steget som sektorn är igång med handlar om att identifiera och samverka en samhällsbyggnadssektor 2.0 som har generellt mindre personella resurser jämfört idag, samtidigt som man är mer robust och jämnt fördelad. Idag är resurserna inom sektorn ojämnt fördelade. Det finns överkapacitet inom plan och bygglov

medan trafik och miljö- och hälsoskydd båda har utmaningar med framdriften på grund av resursbrister. Omfördelning av resurser är en del i arbetet som syftar att balansera ojämnheter, samtidigt som man minskar det totala antalet faktiska övertaligheter. Åtgärder som handlar om att identifiera naturliga pensionsavgångar och att inte automatiskt återbesätta befintliga vakanser, är också tänkt att minska den faktiska övertaligheten på sektorn. Det slutgiltiga resultatet av samtliga åtgärder behöver oavsett kombinationer summeras till ca 10 mnkr på årsbasis.

Utöver ovan åtgärder är sektorn igång med ett omfattande utvecklingsarbete i syfte att öka styrning och ledning av sektorns grunduppdrag samt säkerställa hög servicegrad och kostnadseffektiva arbetssätt. Tidrapportering har införts för alla sektorns medarbetare från och med 1 januari i syfte att se till att rätt resurser gör rätt saker. Genom uppföljning av tidrapporterna kommer chefer kunna identifiera över- och underkapaciteter och på så vis skapa en mer effektiv och ändamålsenlig fördelning av uppdrag och arbetsuppgifter. Med tidrapportering får cheferna även ett verktyg för att tids- och kostnadsoptimera sektorns handläggningstider för olika uppdrag.

Genom en ny operativ styrgrupp för projekt, OPS och implementering av en gemensam projektuppföljning, förbättras den strategiska styrningen av sektorns olika projekt med fokus på tid, kostnad och kvalitet. Utöver sektorchef, stadsarkitekt och verksamhetschefer för plan och exploatering, trafik och administration, ingår sektorns projektkonument i styrgruppen. På så vis stärks kopplingen mellan sektorns styrning av projekten och ekonomifunktionens stöd i uppföljningsarbetet. För att ytterligare förbättra förutsättningarna för en sömlös samhällsbyggnadsprocess, utvecklar sektorn även sin projektmodell. Den är grunden för ett effektivt arbetssätt och kvalitetssäkrad överlämning mellan de olika skedena.

2.5.3 Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
Ledning samt utveckling och verksamhetsstöd	0	0	0	140
Plan och exploatering	300	300	0	0
Trafik	48 210	158 497	110 287	12 824
Bygglov	515	615	100	0
Miljö- och hälsoskydd	1 000	1 000	0	0
Nettoutgift	50 025	160 412	110 387	12 964

Budget 2024 är inklusive ombudgeteringar. Investeringar kopplade till exploateringsprojekt är inte med i tabellen.

Sektorn prognostiserar nettoinvesteringar om 50 mnkr jämfört med budgeterade 160,4 mnkr. Avvikelsen på 109 mnkr beror främst på tidsförskjutningar och fördröjningar av projekt, bland annat till följd av överklagande och behov av vidare utredningar, men också på grund av brist på projektledningsresurser.

Trafikverksamheten prognostiserar investeringar om 48,2 mnkr. Skillnader i tidsplaneringen av projekten mellan februari- och marsprognosen är att gång- och

cykelbanan, Musikvägen kommer att färdigställas under året efter att en ekonomisk tvist har lösts. Efter avstämning med HVAAB gällande genomförandet av det gemensamma samförädlingsprojektet i Hällingsjö-Rävlanda, skjuts den planerade byggstarten upp ytterligare till 2026 istället för 2025 som redovisades i prognosen i februari.

Övriga projekt löper på enligt tidigare redovisade tidplaner. För projekt Mölnlycke fabriker kommer Långenäsvägen och Massetjärnsparkeringen att färdigställas under året. Projektet med cirkulationen beräknas inte starta förrän 2025. För Mölnlycke dagvattenpark pågår projektering för muddringsarbetet. Detaljplanerna för Mölnlyckemotet samt Abborrtjärn är överklagade, projektering för Abborrtjärn kommer dock pågå under 2024. Bro Stationsgatan i Landvetter och Solviksbron i Hindås kommer behöva tillstånd för vattenverksamhet respektive en vattendom, vilket innebär ett mer omfattande projekt än tidigare beräknat. Byggstart förskjuts därmed fram till nästkommande år. Bro Konstruktionsvägen beräknas färdigställas i slutet av året. Trafiks årliga underhållsprojekt med bland annat beläggningsarbeten, dagvattenåtgärder och trafikmiljöåtgärder kommer genomföras enligt plan under året.

Bygglovsverksamheten och miljö- och hälsoskydd befinner sig i upphandlingsfasen av ett nytt ärendehanteringssystem som kommer förbättra myndighetsprocesserna och skapa en ökad service gentemot kommunens invånare och företag. Den totala investeringen beräknas uppgå till 1 mnkr.

2.6 Sektor för teknik och förvaltningsstöd

2.6.1 Driftsredovisning

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
Ledning	4 269	4 269	0	4 571
Fastighet	11 405	5 805	-5 600	27
IT	31 763	33 963	2 200	32 677
Måltidsservice	3 513	-687	-4 200	12 011
Service	7 945	8 245	300	10 295
Städservice	1 421	2 721	1 300	446
Säkerhet	7 921	8 521	600	7 575
Nettokostnad	68 237	62 837	-5 400	67 602

Sektorn prognostiserar ett underskott med 5,4 mnr. Denna prognos innebär en försämring med 2,2 mnr jämfört med februariprognosen. Det beror främst på ett kallare klimat hittills i år vilket ökat energiförbrukningen, samt ytterligare prishöjningar för livsmedel.

För fastighet beräknas en negativ budgetavvikelse med 5,6 mnr. Stigande priser för fjärrvärme och el (nätavgift som köps av HEAB) samt kallare klimat hittills i år väntas leda till 3,1 mnr i högre kostnader än budgeterat. Dessutom prognostiseras högre kostnader om 0,9 mnr för VA, avfall och återvinning vilket beror på höjda priser och att HVAAB efterfakturerat VA för tidigare år då de använt sig av fel taxa. Snöberedskap har hittills i år inneburit höga kostnader beroende på vädret och väntas därför överstiga budgeterad nivå. Kostnaderna för skadegörelse beräknas uppgå till 1,1 mnr vilket är marginellt lägre än föregående år. Dessa kostnader är lägre än första kvartalet år 2023.

IT-funktionen prognostiserar ett överskott med 2,2 mnr. Tillsättningen av en vakant tjänst avvaktas till år 2025 i syfte att förbättra sektorns ekonomi. Dessutom är två tjänster som systemförvaltare vakanta. Rekrytering pågår men en av dessa tjänster bedöms inte kunna tillsättas i år. Det kan komma att behöva köpas in fler datorer under året i syfte att upprätthålla IT-säkerheten genom uppgradering till Windows 11 samt för att byta ut äldre hårdvara. Detta skulle i så fall innebära högre kostnader än prognostiserat. Se även åtgärder under rubriken nedan.

Måltidsservice underskott på 4,2 mnr beror främst på stigande livsmedelspriser. Budgeten täcker inte prishöjningarna som till stor del genomfördes under 2023 och det är osäkert hur priserna kommer att utvecklas under den resterande delen av året. Under årets två första månader höjdes priserna med två procent. Även priserna på förbrukningsmaterial och kem har stigit vilket också förklarar en del av underskottet. Ombyggnationen av köket på Hulebäcksgymnasiet beräknas innebära kostnader för projektledare och mattransporter på ca 0,8 mnr utöver budget.

För servicefunktionen prognostiseras ett överskott med 0,3 mnr vilket främst

beror på lägre kostnader för köpta tjänster i syfte att hålla nere sektorns totala underskott.

Städservice beräknas redovisa en positiv budgetavvikelse med 1,3 mnkr. Personalkostnaderna väntas bli lägre än budgeterat, bland annat till följd av viss omstrukturerings av personal mellan städområden samt att befintlig personal delvis täcker upp vid sjukfrånvaro. Dessutom städades de nyligen inhyrda lokalerna på Metallvägen i Mölnlycke i mindre omfattning än planerat i början av året. Utbildningskostnaderna beräknas också bli lägre än budgeterat då inga större utbildningar kommer genomföras under året. Fördelaktig upphandling för fönsterputsning leder till ytterligare lägre kostnader för funktionen. En viss volymökning innebär också högre städintäkter än budgeterat.

Prognosen för säkerhetsfunktionen innebär ett överskott med 0,6 mnkr. Tjänsten som beredskapssamordnare är för tillfället vakant men rekrytering pågår. Statsbidraget för krisberedskap och civilt försvar väntas inte användas fullt ut och det är osäkert om de två planerade reservkraftverken kommer hinna färdigställas i år, vilket innebär en tidsförskjutning av kostnaderna.

2.6.2 Åtgärder

Fastighetsfunktionen strävar efter att utföra fler jobb själva och i möjligaste mån minska inköp av entreprenader inom området drift och teknik. En ny typ av dataavläsning införs för att snabbare hitta avvikelser i energiförbrukning.

För att hålla nere underskottet minskar fastighetsfunktionen också ner på det planerade underhållet inom ramen för driftbudgeten med ca 1,0 mnkr i år. Investeringsbudgeten för planerat underhåll/komponentutbyten på 60,8 mnkr planeras dock användas fullt ut.

För att hålla nere underskottet inom måltidsservice har schemalaggnings av måltidspersonalen setts över i syfte att minska vikariekostnaderna.

Åtgärder ses också över för att få till ett effektivare arbetssätt som innebär att köken kan täcka upp vid första dags sjukfrånvaro för att även här hålla nere personalkostnaderna.

Måltidsservice ser även över kostnaderna för förbrukningsmaterial i samverkan med städservice för att hitta mer prisvärda alternativ.

IT-funktionen begränsar inköp av datorer för att förbättra sektorns ekonomi. Beslutet kan dock komma att omprövas med hänsyn tagen till IT-säkerhet och verksamheternas behov. Tillsättningen av en vakant tjänst inom teknikområdet avvaktas också till år 2025.

Servicefunktionen håller under året nere kostnaderna för köp av tjänster, exempelvis avseende utrymningsövningar.

2.6.3 Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
Ledning	100	100	0	16
Fastighet	117 903	130 003	12 100	157 122
IT	4 973	4 973	0	5 427
Måltidsservice	655	655	0	595
Service	12 219	6 219	-6 000	9 983
Städservice	1 000	1 000	0	694
Nettoutgift	136 850	142 950	6 100	173 837

Sektorn prognostiserar ett överskott på investeringssidan med 6,1 mnkr. Avvikelsen är bland annat kopplad till den planerade omklädningspaviljongen som tidigare var tänkt att byggas vid Mölnlycke idrottsplats. Då en överklagan ledde till att en ny plats behövde hittas drog projektet ut på tiden. Utredning pågår om omklädningspaviljongen kan placeras utifrån gällande detaljplan för idrottsplatsen vid Djupedalområdet. Endast en mindre utgift för projektering, 0,1 mnkr, prognostiseras i år. Årsbudgeten för projektet uppgår till 12,5 mnkr. Budgeten för den planerade ishallen med idrottshall beräknas endast användas till viss del i år till följd av tidsförskjutningar av detaljplanen. Däremot prognostiseras underskott med 2,8 mnkr för ombyggnad av Hulebäcksgymnasiets kök. Avvikelsen beror på större föroreningar i marken än befarat. Detta har i sin tur förlängt byggtiden vilket lett till högre utgifter än planerat. Dessutom har utgifterna ökat till följd av ombyggnad av stomkonstruktionen på den befintliga byggnaden i syfte att få tillträde till nytt fläktrum. Ombyggnationen av kommunhusets ventilation beräknas också bli något dyrare än budgeterat vilket förklaras av tillkommande mindre ombyggnationer för att åtgärda fel och brister från äldre ombyggnationer. Sammantaget beräknas ett överskott på 12,1 mnkr inom fastighetsfunktionen.

Servicefunktionen beräknar ett underskott på 6,0 mnkr vilket främst beror på att upprustning av en konstgräsplan i Djupedalområdet har tidigarelagts enligt KS beslut. Projektet var ursprungligen planerat till år 2026 men då konstgräsplanen är utsliten behövde det tidigareläggas.